

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ
ΑΝΑΦΟΡΑ
ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ
περιόδου
01^{ος}/2025 – 09^{ος}/2025

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΡΗΤΗΣ

*ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ
ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ
ΝΗΣΟΥ ΧΡΥΣΗΣ*

ΣΕΠΤΕΜΒΡΗΣ 2025

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. ΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ Ε.Πα.Σ.Δ.Χ.

1.1. Θεσμικές ρυθμίσεις

α) Παράταση της ΚΥΑ από τέλη του 2023 με ισχύ μέχρι τις 17 Σεπτεμβρίου 2025

Με την υπ' αριθμ. ΥΠΕΝ/Δ ΔΦΠΒ/94379/3249/23 (ΦΕΚ 738 Δ/18-9-2023) απόφαση παρατάθηκε η ισχύς της Κοινής Υπουργικής Απόφασης ΥΠΕΝ/ ΔΔΦΠΒ/79116/2511/17.09.2021 «Καθορισμός όρων και περιορισμών για την προστασία, διατήρηση και διαχείριση της φύσης, της χερσαίας και θαλάσσιας περιοχής της Νήσου Χρυσή και έγκριση Σχεδίου Δράσης» (Δ 617).

1.2. Σύνθεση της Επιτροπής

Η θητεία της Επιτροπής Πα.Σ.Δ.Χ. ανανεώθηκε για δύο (2) χρόνια, μέχρι τη λήξη της σχετικής ΚΥΑ. Η σύνηθσή της μετά την με αρ. πρωτ. 7328/111-9/3/2023 Απόφαση της Γραμματέως ΑΔΚ (3η τροποποίηση) ήταν η εξής:

Συντονιστής: Καλούστ Παραγκαμιάν, Βιολόγος, Διευθυντής του Ινστιτούτου Σηπλαιολογικών Ερευνών Ελλάδας.

Τακτικά μέλη:

1. Μαρία Κοζυράκη, Δρ. Δασολόγος - Αρχιτέκτων Τοπίου, MIA PhD, Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης, με αναπληρωματικό μέλος την Χαρίκλεια Καργιολάκη, Δασολόγο, PhD, ασκούσα καθήκοντα Συντονίστριας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης.
2. Ιωάννης Ανδρουλάκης, Αντιπεριφερειάρχης Περιφερειακής Ενότητας Λασιθίου, με αναπληρωματικό μέλος την Ελένη Βλάσση, Εντεταλμένη Περιφερειακή Σύμβουλο στον Τομέα Πολιτισμού στην Περιφερειακή Ενότητα Λασιθίου.
3. Εμμανουήλ Φραγκούλης, Δήμαρχος Ιεράπετρας, με αναπληρωματικό μέλος τον Μιχαήλ Σπυριδάκη, Αντιδήμαρχο Ιεράπετρας, Δημοτικής Αστυνομίας, Ζωικής παραγωγής και Αλιείας.
4. Πάυλος Δασκαλάκης, εκπαιδευτικός, εκπρόσωπος Αστικής Μη Κερδοσκοπικής Εταιρείας Ιεράπετρας "ΚΟΚΚΙΝΕΛΛΑ", με αναπληρωματικό μέλος τον Εμμανουήλ Καλύβα, γεωπόνο, εκπρόσωπο Αστικής Μη Κερδοσκοπικής Εταιρείας Ιεράπετρας "ΚΟΚΚΙΝΕΛΛΑ".
5. Εμμανουήλ Μιχελάρκης, Πρόεδρος Σωματίου Καταστηματαρχών Καφεστίασης Ιεράπετρας, με αναπληρωματικό μέλος τον Γεώργιο Νεοφώτιστο, Α' Αντιπρόεδρο Σωματίου Καταστηματαρχών Καφεστίασης Ιεράπετρας.
6. Μιχάλης Προμπονάς, Δρ. Φυσικός – Περιβαλλοντολόγος, Υπεύθυνος Εργαστηρίου Οικολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Κρήτης, Πανεπιστημίου Κρήτης με αναπληρωματικό μέλος τον Πέτρο Λυμπεράκη, Βιολόγο PhD., Έφορο Σπονδυλωτών Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Κρήτης Πανεπιστημίου Κρήτης.

Γραμματεία:

Τη διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη της Επιτροπής άσκησε η υπάλληλος της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης η **κα Ευαγγελία Χαλκιαδάκη**.

Συνεδριάσεις της επιτροπής

Η Επιτροπή Εφαρμογής και Παρακολούθησης του Σχεδίου Δράσης της νήσου Χρυσή, για το έτος 2025, εντός του οποίου γίνεται η καταγραφή των πεπραγμένων, πραγματοποίησε δύο (2) συνεδριάσεις και συγκεκριμένα στις: 5 Μαρτίου 2025 και 16 Σεπτεμβρίου 2025 οι οποίες διεξήχθησαν με διαπιστωμένη απαρτία αφού συμμετείχαν όλα τα ορισμένα μέλη της (τακτικά ή αναπληρωματικά κατά περίπτωση δια ζώσης ή διαδικτυακά).

Σε εφαρμογή των διαδικασιών που ορίζονται ρητά στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας της Επιτροπής, με μέριμνα του Συντονιστή της Επιτροπής και σε συνεργασία με τη Γραμματεία, στο πλαίσιο οργάνωσης και διεξαγωγής της συνεδρίασης:

- i. εκδόθηκαν οι σχετικές **Προσκλήσεις** συνοδευόμενες από τα **Σχέδια Ημερήσιας Διάταξης** (*ατζέντα θεμάτων προς συζήτηση*),
- ii. συντάχθηκαν τα Σχέδια **Πρακτικού** των εν θέματι συνεδριάσεων τα οποία και οριστικοποιήθηκαν τηρουμένων των προβλεπόμενων διαδικασιών και προθεσμιών του ΕΚΛ.
- iii. Εκδόθηκαν **Δελτία Τύπου** (προς τοπικά, περιφερειακά και εθνικά ΜΜΕ κατά περίπτωση) με τα βασικά συμπεράσματα και αποφάσεις της Επιτροπής .

Όλα τα σχετικά έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης: <https://www.apdkritis.gov.gr/el/%CE%A3%CE%94%CE%9D-%CE%A7%CE%A1%CE%A5%CE%A3%CE%97>.

2. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ Ε.Πα.Σ.Δ.Χ.

Όπως είναι γνωστό όλες οι διοικητικές εργασίες της Επιτροπής πραγματοποιούνται δια μέσου της Γραμματείας της, η οποία είναι υπεύθυνη για την ομαλή λειτουργία της Επιτροπής και την άρτια οργάνωσή της. Τη διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη της Επιτροπής ασκεί υπάλληλος της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 2 του Άρθρου 9 της ΚΥΑ. Τα δύο πρώτα χρόνια απασχολούταν σε πλήρες ωράριο και από το 2023 και μετά, καθώς το έργο της Επιτροπής δρομολογήθηκε, η απασχόληση της Γραμματείας περιορίστηκε αρκετά περιλαμβάνοντας διοικητικές εργασίες οργάνωσης και διεξαγωγής των συνεδριάσεων της Επιτροπής, τήρηση των πρακτικών, εργασίες εσωτερικής λειτουργίας της Επιτροπής και πάσης φύσεως επικοινωνίες με εξωτερικές επαφές.

3. ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ Ε.Πα.Σ.Δ.Χ.

3.1. Θέματα συνεδριάσεων και αποφάσεις της Επιτροπής

3.1.1.

Η 16η Συνεδρίαση της Επιτροπής Εφαρμογής και Παρακολούθησης του Σχεδίου Δράσης της νήσου Χρυσή (Ε.Ε.Πα.Σ.Δ.Χ.), πραγματοποιήθηκε την **Τετάρτη 5 Μαρτίου 2025** και ώρα 10.30 π.μ. στην Αίθουσα Συνεδριάσεων Γραφείου Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης δια ζώσης και με τηλεδιάσκεψη.

Στη συνεδρίαση συμμετείχαν ο Συντονιστής **κ. Καλούστ Παραγκαμιάν**, Βιολόγος, Δ/ντής Ινστιτούτου Σηθλαιολογικών Ερευνών Ελλάδας, τακτικά και αναπληρωματικά μέλη της Επιτροπής. Προσκλήθηκαν επίσης, για ενημέρωση και συζήτηση, και ειδικότερα, ανταποκρίθηκαν και συμμετείχαν, η **κα Χαρίκλεια Καργιολάκη**, ασκούσα καθήκοντα Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης, ως αναπληρωματικό μέλος της κας Μαρίας Κοζυράκη, τακτικό μέλος και εκπρόσωπος της Α.Δ.Κ. η οποία λόγω κωλύματος παράστασης στην εν θέματι συνεδρίαση, δεν προσήλθε, ο **κ. Ιωάννης Ανδρουλάκη**, Αντιπεριφερειάρχης Π.Ε. Λασιθίου, Τακτικό Μέλος, **κ. Μιχαηλ Σπυριδάκης**, Δημοτικός Σύμβουλος Δήμου Ιεράπετρας Αναπληρωματικό Μέλος, (αναπλήρωσε τον κ

Εμμανουήλ Φραγκούλης, Δήμαρχο Ιεράπετρας, ο οποίος δεν προσήλθε στην εν θέματι συνεδρίαση), ο κ. **Παύλος Δασκαλάκης** Εκπαιδευτικός, Εκπρόσωπος Αστικής Μη Κερδοσκοπικής Εταιρείας Ιεράπετρας (ΑΜΚΕ) «ΚΟΚΚΙΝΕΛΛΑ», ο κ. **Εμμανουήλ Μιχελάρakis**, Πρόεδρος Σωματίου Κατασηματαρχών Καφεστίασης Ιεράπετρας, τακτικό Μέλος καθώς και ο κ. **Μιχαήλ Προμπονάς**, Τακτικό Μέλος, υπεύθυνο του Εργαστηρίου Οικολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Κρήτης, Πανεπιστημίου Κρήτης

Αποδέχτηκαν την πρόσκληση του Συντονιστή της Επιτροπής και συμμετείχαν ως προσκεκλημένοι οι: 1) κα Ελένη Γρηγοροπούλου, Προϊσταμένη της Μονάδας Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Ανατολικής Κρήτης (ΟΦΥΠΕΚΑ) 2) κ. Ιωάννης Παπαδάκης, Λιμενάρχης Ιεράπετρας 3) κ. Ιωάννης Γαϊτανάκης, Προϊστάμενος Δημοτικής Αστυνομίας Ιεράπετρας 4) κ. Πετράκης Κωνσταντίνος, υπάλληλος του Τμήματος Τεχνικού Ελέγχου της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης 5) κα. Σφακιανάκη Ειρήνη, υπάλληλος του Γραφείου Γραμματέως της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης.

Επιπλέον, στη συνεδρίαση προσκλήθηκαν αλλά δεν μπόρεσαν να παραστούν οι 1) κ. Εμμανουήλ Κουδουμάς, Αναπληρωτής Προϊστάμενος Διεύθυνσης Δασών Ν. Λασιθίου 2) κα Βασιλική Ζωγραφάκη, Προϊσταμένη Εφορείας Αρχαιοτήτων Λασιθίου 3) κα Έλενα Τιμοθεάτου, Συνεργάτις της Μονάδας Διαχείρισης Προστατευόμενων περιοχών Ανατολικής Κρήτης (ΟΦΥΠΕΚΑ), και 4) κ. Εμμανουήλ Ρουκουνάκης, Προϊστάμενος του τμήματος Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας ΠΕ Λασιθίου,

Τέλος, τα πρακτικά τηρήθηκαν από την υπάλληλο της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης, κα Ευαγγελία Χαλκιαδάκη, ΤΕ Διοικητικού Λογιστικού, η οποία έχει οριστεί Γραμματέας της Επιτροπής Ε.Πα.Σ.Δ.Χ.(αρ. πρωτ. οικ.10259/157/04-04-2023[ΑΔΑ ΨΥΠΑΟΡ1Θ-ΤΡ9] απόφαση της Γραμματέως της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης). Η συνεδρίαση καταγράφηκε τηρουμένων όσων προβλέπονται στην αριθμ. 429/2020 (ΦΕΚ Β' 850/13.03.2020) απόφαση «*Αντικατάσταση της υπ' αριθ. ΔΙΑΔΠ/Α/7841/19.04.2005 (ΦΕΚ Β539) ΚΥΑ "Συνεδρίαση συλλογικών οργάνων με τηλεδιάσκεψη"*».

Ο Συντονιστής κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης διαπιστώνοντας νόμιμη απαρτία. Ακολούθησε η έγκριση από το σώμα της **Ημερήσιας Διάταξης** της προηγούμενης συνεδρίασης της Επιτροπής Ε.Πα.Σ.Δ.Χ (15^{ης}), εγκρίθηκε επίσης η **Συνοπτική Αναφορά των Πεπραγμένων (περιόδου 01/2024 έως 12/2024)** της Επιτροπής Εφαρμογής και Παρακολούθησης του Σχεδίου Δράσης για τη νήσο Χρυσή. Τέλος έγινε εισήγηση προς τη Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης σχετικά με τη **«Φύλαξη και επισκεψιμότητα της νήσου Χρυσής στην τρέχουσα τουριστική περίοδο του έτους 2025»**.

Επιπλέον Ο Συντονιστής ενημέρωσε τα μέλη για τα διαλαμβανόμενα από την προηγούμενη συνεδρίαση και πιο συγκεκριμένα για την 2^η Τροποποίηση της Προγραμματικής Σύμβασης του άρθρου 100, Ν. 3852/2010 μεταξύ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ και ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΡΗΤΗΣ για την υλοποίηση μέτρων του Σχεδίου Δράσης της Νήσου Χρυσή (ΑΔΑ 9Ε117ΛΚ-Η70) σύμφωνα με την οποία προστίθεται η δράση με τίτλο «Μελέτη Διερεύνησης Αιτιών Ξήρανσης της Βλάστησης και Λήψης Αναγκαίων Μέτρων».

Ενημέρωσε επίσης για τον καθαρισμό του νησιού από μη οργανικούς ρύπους στο πλαίσιο της Προγραμματικής Σύμβασης μεταξύ του ΟΦΥΠΕΚΑ και της Περιφέρειας Κρήτης καθώς και για τη μελέτη Φύλαξης Εποπτείας και Φέρουσας Ικανότητας για την νήσο Χρυσή

Κατά τη διάρκεια στη συνεδρίαση καλέστηκαν οι προσκεκλημένοι προκειμένου να ενημερώσουν την επιτροπή για θέματα των αρμοδιοτήτων τους. Ο κ. Πετράκης Κωνσταντίνος, υπάλληλος του Τμήματος Τεχνικού Ελέγχου της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης, ενημέρωσε την επιτροπή για την πορεία των διαδικασιών νομιμοποίησης του πυροφυλακίου στην θέση «Κεφάλα», στη νήσο Χρυσή, σε συνέχεια της αριθμ. οικ.83/01-08-2024 επιστολής της για το θέμα αυτό. Ο Λιμενάρχης Ιεράπετρας κ. Ιωάννης Παπαδάκης ενημέρωσε ότι κατά τις περιπολίες του σκάφους Λ.Σ. δεν σημειώθηκαν παραβάσεις. Τέλος, ο κ. Ιωάννης Γαϊτανάκης, Προϊστάμενος Δημοτικής Αστυνομίας Ιεράπετρας ενημέρωσε ότι κατά τις αυτοψίες της Δ.Α. στο νησί δεν διαπιστώθηκαν παραβάσεις πλην των αποτυπωμάτων τροχοφόρου σε κάποια σημεία. Τόσο ο κ. Γαϊτανάκης όσο και ο εκπρόσωπος του

Δήμου Ιεράπετρας κ. Μιχάλης Σπυριδάκης επιβεβαίωσαν την παρουσία μερικών δεκάδων κατσικιών στη Χρυσή.

Όπως αναφέρθηκε τα μέλη της επιτροπής ενέκριναν το **Πρακτικό 04/2024 «Αποφάσεις-Συμπεράσματα της 15^{ης} Έκτακτης Συνεδρίασης»** της Επιτροπής Ε.Πα.Σ.Δ.Χ. με τα **Παραρτήματά** του και μάλιστα ομόφωνα

Ο Συντονιστής της Επιτροπής παρουσίασε το θέμα **«Φύλαξη και επισκεψιμότητα της νήσου Χρυσής στην τρέχουσα τουριστική περίοδο του έτους 2025»** για το οποίο η Επιτροπή θα πρέπει να εισηγηθεί στην Γραμματέα της Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης.

Στο τέλος η Επιτροπή, αφού έλαβε υπόψιν της:

α) τα άρθρα 3 και 9 της αριθ. οικ. ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/79116/2511/2021 [ΦΕΚ 617/Δ/17-9-2021] της Κοινής Υπουργικής Απόφασης των Υπουργών Οικονομικών - Περιβάλλοντος και Ενέργειας περί «Καθορισμού όρων και περιορισμών για την προστασία, διατήρηση και διαχείριση της φύσης, της χερσαίας και θαλάσσιας περιοχής της Νήσου Χρυσή και έγκριση Σχεδίου Δράσης»,

β) Την με αρ. πρωτ.: 43512/30.01.2023 Απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού (ΑΔΑ: 99 4653Π4-59Σ), σύμφωνα με την οποία εξαιρούνται της απλής παραχώρησης οι παραλίες «Πελεγκρίνα» και «Βουγιού Μάτι» στη Χρυσή (Γαϊδουρονήσι) του Δήμου Ιεράπετρας, Νομός Λασιθίου μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

γ) Τα άρθρα 4, 6, 22 και 23 του ν. 5092/2024 (ΦΕΚ Α 33/4.3.2024) «Όροι αξιοποίησης της δημόσιας περιουσίας στις παραθαλάσσιες περιοχές και άλλες διατάξεις. »

δ) Την Υπ. Απόφαση ΥΠΕΝ/ΓΔΠΠ/35330/646/2024 (ΦΕΚ Β 2364/19.04.2024) «Όροι και περιορισμοί για τους αιγιαλούς και τις παραλίες υψηλής προστασίας (απάτητες παραλίες).» και την Υπ. Απόφαση ΥΠΕΝ/Δ ΔΦΠΒ/68831/1806/2024 (ΦΕΚ Β 3734/28.06.2024) «Τροποποίηση της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΓΔΠΠ/ 35330/646/02.04.2024 κοινής απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Όροι και περιορισμοί για τους αιγιαλούς και τις παραλίες υψηλής προστασίας (απάτητες παραλίες)» (Β' 2364), σύμφωνα με τις οποίες χαρακτηρίστηκαν αυστηρά προστατευόμενες .

ε) Την 1η Τροποποίηση Προγραμματικής Σύμβασης του άρθρου 100, Ν. 3852/2010 μεταξύ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ και ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΡΗΤΗΣ για την υλοποίηση μέτρων του Σχεδίου Δράσης της Νήσου Χρυσή (ΑΔΑ: 6ΘΞ77ΛΚ-017), σύμφωνα με την οποία δίδεται παράσταση ισχύος έως 16-09-2025.

στ) Την υπ' αριθμ. 10340/145 Απόφαση της Γενικής Γραμματέως της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης «Ρύθμιση θεμάτων σχετικά με τη νήσο Χρυσή για το έτος 2024» (Φ.Ε.Κ. 2250/Β'/2024).

ζ) Την 2^η Τροποποίηση Προγραμματικής Σύμβασης του άρθρου 100, Ν. 3852/2010 μεταξύ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ και ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΡΗΤΗΣ για την υλοποίηση μέτρων του Σχεδίου Δράσης της Νήσου Χρυσή (ΑΔΑ 9Ε117ΛΚ-Η70) σύμφωνα με την οποία προστίθεται η δράση με τίτλο «Μελέτη Διερεύνησης Αιτιών Ξήρανσης της Βλάστησης και Λήψης Αναγκαίων Μέτρων».

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕ ότι οι μελέτες Φύλαξης - Εποπτείας και Φέρουσας Ικανότητας - Διαχείρισης Επισκεπτών είναι αδύνατο να εφαρμοστούν μέσα στην προσεχή περίοδο (1η Μαΐου έως 31η Οκτωβρίου), οι αρμόδιες υπηρεσίες είναι αδύνατον να ασκήσουν συστηματική φύλαξη και αποτελεσματική έλεγχο στον αριθμό και τις δραστηριότητες των επισκεπτών, δεν υπάρχει ούτε η στοιχειώδης υποδομή για εποπτεία ή/και υποδοχή επισκεπτών και τέλος ότι απαιτείται επιπλέον χρόνος για την αδειοδότηση και υλοποίηση των προτάσεων των μελετών για το θαλάσσιο και χερσαίο περιβάλλον που έχουν εκπονηθεί από το ΕΛΚΕΘΕ, το ΜΦΙΚ και το ΜΑΙΧ.

ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ ομόφωνα να εισηγηθεί στην Γραμματέα της Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης για τη λήψη της προβλεπόμενης σχετικής απόφασης, τη διατήρηση των περιοριστικών μέτρων επισκεψιμότητας που ίσχυαν και το 2024. Πιο συγκεκριμένα:

1. Να απαγορευθεί η αποβίβαση επισκεπτών, καθ' οιονδήποτε τρόπο και μέσο, από πάσης φύσεως πλοία, όπως αυτά ορίζονται από τον ν. 4256/2014 και τον ν. 4926/2022 όπως αυτοί τροποποιήθηκαν και ισχύουν σήμερα, καθώς και από τα μικρά σκάφη του Γενικού Κανονισμού Λιμένα υπ' αρ. 23 (Β' 231/2000), όπως αυτός ισχύει σήμερα.
2. Οι επισκέπτες, κατά τη λήψη θαλάσσιου λουτρού, θα δύνανται να κάνουν χρήση των παραλιών, οπού και όπως αυτές έχουν οροθετηθεί, χωρίς όμως να επιτρέπεται η πρόσβαση στην ενδοχώρα του νησιού, ούτε η χρήση της σκιάς των θαλασσοκέδρων εντός του επαπειλούμενου οικότοπου, τηρώντας όλους του όρους και περιορισμούς που ορίζει η υπό στοιχεία οικ. ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/79116/2511/25-08-2021 (Δ' 617/2021) Κοινή Υπουργική Απόφαση και ο ισχύων Κανονισμός που διέπει τη νήσο Χρυσή ως Καταφύγιο Άγριας Ζωής (Β' 1655/2016).
3. Εξαιρούνται των παραπάνω απαγορεύσεων το προσωπικό φύλαξης και εποπτείας, άτομα ή ομάδα ατόμων που πραγματοποιούν επιστημονική έρευνα κατόπιν αδειοδότησης, καθώς και φυσικά πρόσωπα που έχουν νόμιμα εμπράγματα δικαιώματα επί της νήσου.
4. Τα παραπάνω θα επανεξεταστούν από την Επιτροπή και νωρίτερα εφόσον υπάρξει πρόοδος στα θέματα επάρκειας φύλαξης και ελέγχου επισκεψιμότητας.

Επί του θέματος, ο κ. Μιχαήλ Σπυριδάκης, αναπληρωματικό μέλος της Επιτροπής και Δημοτικός Σύμβουλος του Δήμου Ιεράπετρας, ζήτησε να αναφερθεί στην παρούσα απόφαση, ότι συμφωνεί στην εισήγηση προς την Γραμματέα για τη διατήρηση των περιοριστικών μέτρων επισκεψιμότητας που ίσχυαν το 2024, «εξ' ανάγκης».

Επιπλέον, συμφωνήθηκε ότι η Επιτροπή θα συμβάλει με όποιον τρόπο χρειαστεί στη σύναψη προγραμματικής σύμβασης μεταξύ της Περιφέρειας Κρήτης και του Δήμου Ιεράπετρας για την υλοποίηση των απαραίτητων έργων για την ασφαλή προσέγγιση σκαφών στο νησί. Τέλος, συμφωνήθηκε να προετοιμαστεί με πρωτοβουλία του Συντονιστή ένα αρχικό σχέδιο «εξόδου» και ομαλής μετάβασης του συντονισμού της εφαρμογής του Σχεδίου Δράσης για τη Χρυσή στον ΟΦΥΠΕΚΑ το οποίο θα συζητηθεί αναλυτικά στην επόμενη συνεδρίαση.

Η 17η Συνεδρίαση της Επιτροπής Εφαρμογής και Παρακολούθησης του Σχεδίου Δράσης της νήσου Χρυσή (Ε.Ε.Πα.Σ.Δ.Χ.), πραγματοποιήθηκε, **την Τρίτη 16 Σεπτεμβρίου 2025**, και ώρα 11.00 π.μ., στην Αίθουσα Συνεδριάσεων του Γραφείου της Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης, δια ζώσης και με τηλεδιάσκεψη.

Στη συνεδρίαση συμμετείχαν ο Συντονιστής κ. **Καλούστ Παραγκαμιάν**, Βιολόγος, Δ/ντής Ινστιτούτου Σηπταολογικών Ερευνών Ελλάδας, τακτικά και αναπληρωματικά μέλη της Επιτροπής. Προσκλήθηκαν αλλά δεν μπόρεσαν να παραστούν τα αναπληρωματικά μέλη της επιτροπής και συγκεκριμένα οι: 1) κα Χαρίκλεια Καργιολάκη, Συντονίστρια Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης 2) κα Ελένη Βλάση, Εντεταλμένη Περιφερειακός Σύμβουλος Π.Ε. Λασιθίου 3) κ. Εμμανουήλ Καλύβας, εκπρόσωπος της αστικής μη κερδοσκοπικής εταιρείας Ιεράπετρας «ΚΟΚΚΙΝΕΛΛΑ», λόγω επαγγελματικών υποχρεώσεων 4) κ. Γεώργιος Νεοφώτιστος, Αντιπρόεδρος του Σωματίου καταστηματαρχών καφεστίασης Ιεράπετρας 5) κ. Πέτρος Λυμπεράκης, εκπρόσωπος Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Κρήτης.

Αποδέχτηκαν την πρόσκληση του Συντονιστή της Επιτροπής και συμμετείχαν ως προσκεκλημένοι οι: 1) κ. Εμμανουήλ Στρατάκης, συνεργάτης ΟΦΥΠΕΚΑ Ανατολικής Κρήτης 2) κ. Λεωνίδας Μαρουλής, συνεργάτης ΟΦΥΠΕΚΑ Ανατολικής Κρήτης 3) κ. Αλέξανδρος Ελιώτης, εκπρόσωπος Λιμεναρχείου Ιεράπετρας 4) κ. Φώτιος Ξυστράκης, ερευνητής ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ 5) κ. Σπύρος Πασβαλίδης, εκπρόσωπος της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας 6) κα Ελευθερία Μαυρομάτη, εκπρόσωπος του Συνηγόρου του Πολίτη 7) κ. Νικόλαος Βαρδάκης, Πρόεδρος Συλλόγου Επαγγελματιών Σκαφών Αναψυχής Ιεράπετρας «ΔΕΛΦΙΝΙ».

Επιπλέον, στη συνεδρίαση προσκλήθηκαν αλλά δεν μπόρεσαν να παραστούν οι 1) κ. Σταύρος Αρναουτάκης, Περιφερειάρχης Κρήτης 2) κ. Κώστας Δημόπουλος, Γενικός Διευθυντής Περιβαλλοντικής Πολιτικής ΥΠΕΝ 3) κ. Κωσταντίνος Τριάντης, Διευθύνων Σύμβουλος ΟΦΥΠΕΚΑ 4) κ. Ιωάννης Μητσόπουλος, Γενικός Διευθυντής ΟΦΥΠΕΚΑ 5) κ. Εμμανουήλ Κουδουμάς, Αναπληρωτής Προϊστάμενος Διεύθυνσης Δασών Ν. Λασιθίου 6) κα Βασιλική Ζωγραφάκη, Προϊσταμένη Εφορείας Αρχαιοτήτων Λασιθίου 7) κα Ελένη Γρηγοροπούλου, Προϊσταμένη της Μονάδας Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Ανατολικής Κρήτης (ΟΦΥΠΕΚΑ) 8) κ. Νικόλαος Τζουμάκας, Διοικητής Αστυνομικού Τμήματος Ιεράπετρας, λόγω επαγγελματικών υποχρεώσεων 9) κ. Ιωάννης Γαϊτανάκης, Προϊστάμενος Δημοτικής Αστυνομίας Ιεράπετρας 10) κ. Γιώργος Τζαράκης, Πρόεδρος Ένωσης Ξενοδόχων Ιεράπετρας.

Τέλος, τα πρακτικά τηρήθηκαν από την υπάλληλο της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης, κα Ευαγγελία Χαλκιαδάκη, ΤΕ Διοικητικού Λογιστικού, η οποία έχει οριστεί Γραμματέας της Επιτροπής Ε.Πα.Σ.Δ.Χ.(αρ. πρωτ. οικ.10259/157/04-04-2023[ΑΔΑ ΨΥΠΑΟΡ1Θ-ΤΡ9] απόφαση της Γραμματέως της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης). Η συνεδρίαση καταγράφηκε τηρουμένων όσων προβλέπονται στην αριθμ. 429/2020 (ΦΕΚ Β' 850/13.03.2020) απόφαση «Αντικατάσταση της υπ' αριθ. ΔΙΑΔΠ/Α/7841/19.04.2005 (ΦΕΚ Β539) ΚΥΑ "Συνεδρίαση συλλογικών οργάνων με τηλεδιάσκεψη"».

Ο Συντονιστής κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης διαπιστώνοντας νόμιμη απαρτία. Ακολούθησε η έγκριση από το σώμα της Ημερήσιας Διάταξης η οποία είχε ως εξής: έγκριση Πρακτικού της 16ης Συνεδρίασης της Επιτροπής Ε.Πα.Σ.Δ.Χ., παρατηρήσεις επί του μη οριστικοποιημένου πρακτικού της 16ης Συνεδρίασης που δεν έγιναν δεκτές, έγκριση Συνοπτικής Αναφοράς Πεπραγμένων (περιόδου 01/2025 έως 09/2025) της Επιτροπής, ενημέρωση για την πρόοδο της μελέτης ξήρανσης των αρκεύθων, ολοκλήρωση της θητείας της Επιτροπής, αξιολόγηση των εργασιών και της λειτουργίας της, λοιπά θέματα.

Στην συνέχεια τα μέλη της επιτροπής, ενέκριναν κατά πλειοψηφία το Πρακτικό 01/2025 «Αποφάσεις-Συμπεράσματα της 16ης Συνεδρίασης» της Επιτροπής Ε.Πα.Σ.Δ.Χ. με τα Παραρτήματά του, τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτού, τη Συνοπτική Αναφορά Πεπραγμένων από 01/2025 έως 09/2025 και το Πρακτικό 02/2025 «Αποφάσεις-Συμπεράσματα της 17ης Συνεδρίασης» της Επιτροπής Ε.Πα.Σ.Δ.Χ. με τα Παραρτήματά του. Στην συνέχεια ο Συντονιστής της Επιτροπής ενημέρωσε τα μέλη της επιτροπής για τις παρατηρήσεις, του κυρίου Μιχαήλ Σπυριδάκη, αναπληρωματικού μέλους της Επιτροπής και Δημοτικού Συμβούλου του Δήμου Ιεράπετρας, επί του μη οριστικοποιημένου πρακτικού της 16ης Συνεδρίασης που δεν έγιναν δεκτές. Ακολούθως ο Συντονιστής της Επιτροπής κάλεσε τον κύριο Ξυστράκη Φώτιο, επιστημονικό υπεύθυνο της μελέτης για την ξήρανση των αρκεύθων, να ενημερώσει την επιτροπή για την πρόοδο του έργου. Στην παρουσίασή του ο κ. Ξυστράκης αναφέρθηκε στις ερευνητικές δράσεις που εκπονήθηκαν και εκπονούνται από την ομάδα του και τα μέχρι στιγμής αποτελέσματα τα οποία δείχνουν ότι δεν υπάρχει προσβολή από παθογόνα και ότι πιθανότατα είναι η παρατεταμένη ξηρασία που είχε τον κύριο λόγο στο φαινόμενο της ξήρανσης, φαινόμενο το οποίο επιδεινώθηκε δραματικά ελλείψει μέτρων αντιμετώπισης από την αρχή. Ακολούθησε διαλογική συζήτηση μεταξύ των μελών και των προσκεκλημένων. Κατά τη συζήτηση που ακολούθησε, δόθηκε έμφαση στα εξής.

- στην ανάγκη της εφαρμογής των προτάσεων των μελετών που έχουν εκπονηθεί στο πλαίσιο του Σχεδίου Δράσης
- στην ανάγκη η Μελέτη διερεύνησης αιτιών ξήρανσης της βλάστησης και λήψης αναγκαίων μέτρων» (Δράση 2.2, Σχεδίου Δράσης νήσου Χρυσής) να παραταθεί έως το τέλος του χρόνου.
- την εγρήγορση των υπηρεσιών για την πρόληψη και πάταξη των παραβατικών δραστηριοτήτων που άρχισαν να κάνουν την εμφάνισή τους στο νησί,
- στην κατεπείγουσα ανάγκη της άμεσης απομάκρυνσης όλων των στερεών αποβλήτων που υπάρχουν σε όλη την έκταση του νησιού, δηλαδή την υλοποίηση της Προγραμματικής Σύμβασης του ΟΦΥΠΕΚΑ με την Περιφέρεια Κρήτης που συνάφθηκε τον Αύγουστο του 2024.
- την άμεση διευθέτηση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος του νησιού.

Επιπλέον, ο Συντονιστής ανέφερε ότι αναμένεται το προεδρικό διάταγμα για την προστασία και διαχείριση του νησιού και ότι όλοι οι φορείς που συμμετείχαν με εκπροσώπους στην Επιτροπή προσπάθησαν και συνέβαλαν στη διάσωση και προστασία της Χρυσής και θα συνεχίσουν να συμβάλουν με όποιο τρόπο χρειαστεί στην ομαλή μετάβαση του συντονισμού της εφαρμογής του Σχεδίου Δράσης για τη Χρυσή στον ΟΦΥΠΕΚΑ.

3.1.2. Μελέτη διερεύνησης αιτιών ξήρανσης της βλάστησης και λήψης αναγκαίων μέτρων της νήσου Χρυσής του Δήμου Ιεράπετρας Νομού Λασιθίου Κρήτης»

Οι δράσεις του έργου ξεκίνησαν το Φεβρουάριο του 2025 και το πρώτο παραδοτέο ολοκληρώθηκε εμπρόθεσμα και παραδόθηκε τον Απρίλιο του έτους 2025.

Στην Ομάδα Εργασίας εκτός από το **Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών, ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ**, συμμετείχε και το **Τμήμα Βιολογίας του Πανεπιστημίου ΕΚΠΑ**. Συγκεκριμένα από το πρώτο ερευνητικό ίδρυμα συμμετείχαν οι ερευνητές: Φώτιος Ξυστράκης, Δημήτριος Αβτζής, Μαριάντζελλα Φωτέλλη, Νικόλαος Μάρκος, Βασίλειος Σαμαριτάκης. Από το δεύτερο επιστημονικό ίδρυμα πήραν μέρος οι ερευνητές: Κώστας Θάνος, Κατερίνα Κουτσοβούλου, Σπυρίδων Οικονομίδης, Σοφοκλής Μουρατίδης, Αλέξανδρος Μπατούνας

Στο πλαίσιο υλοποίησης του έργου «Μελέτη διερεύνησης αιτιών ξήρανσης της βλάστησης και λήψης αναγκαίων μέτρων της νήσου Χρυσής του Δήμου Ιεράπετρας Νομού Λασιθίου Κρήτης» παραδόθηκε από το **ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ** ενδιάμεση έκθεση προόδου των εργασιών στην οποία συνοψίζονται οι εργασίες που υλοποιήθηκαν το πρώτο εξάμηνο υλοποίησης του έργου.

Σημαντικό τμήμα των εργασιών των υπόλοιπων παραδοτέων έχει επίσης υλοποιηθεί και έχουν συλλεχθεί τα πρώτα πρωτογενή δεδομένα πεδίου κατά τη διάρκεια των επισκέψεων που πραγματοποιήθηκαν στο νησί, τόσο από την ομάδα του Ινστιτούτου Δασικών Ερευνών (ΙΔΕ) του Ελληνικού Γεωργικού Οργανισμού ΔΗΜΗΤΡΑ και μια από την ομάδα του Τμήματος Βιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου (ΕΚΠΑ).

Η τελική έκθεση με την ανάλυση της κατάστασης, τα συμπεράσματα, και τις προτάσεις αναμένεται να είναι έτοιμα περί το τέλος του 2025. Η Επιτροπή, μέσω του Συντονιστή, βρίσκεται σε στενή συνεργασία με τον επιστημονικά υπεύθυνο του προγράμματος και τις σχετικές υπηρεσίες της Αντιπεριφέρειας και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης

3.1.3. Συλλογή και απομάκρυνση στερεών αποβλήτων από το νησί

3.1.3.1 «Απομάκρυνση μη οργανικών ρύπων από τη Νήσο Χρυσή του Δήμου Ιεράπετρας»

Για τη δράση αυτή υπογράφηκε το 19-08-2024 Προγραμματική Σύμβαση μεταξύ ΟΦΥΠΕΚΑ και Περιφέρειας Κρήτης. Τη χρηματοδότησή της ανέλαβε ο ΟΦΥΠΕΚΑ με 150.000 €. Περιλαμβάνει την απομάκρυνση διάφορων απορριμμάτων που είναι διάσπαρτα σε όλη την επιφάνεια του νησιού, διάφορα βαριά απόβλητα όπως μπουλντόζα, αφαίρεση υπολειμμάτων παλαιότερων κατεδαφίσεων (μπάζα, πάσσαλοι,τσιμεντένια δάπεδα, κ.ά), κατεστραμμένα μηχανοκίνητα μέσα (μπουλτόζα, γουρούνες, μηχανάκια), περίφραξη των αμμοθινών στη νότια παραλία (χαμηλή αυτοσχέδια περίφραξη κοντά σε ριζικά συστήματα αρκείυτων μήκους σχεδόν 1χλμ.) και άλλα ογκώδη αντικείμενα. Η Προγραμματική Σύμβαση περιλαμβάνει τις εξής επιμέρους δράσεις:

Στην εν λόγω σύμβαση ο Ο.Φ.Υ.Π.Ε.Κ.Α. ως Κύριος του Έργου αναλαμβάνει:

- Τη χρηματοδότηση μέσω επιχορήγησης του έργου σύμφωνα με όσα ορίζονται στα άρθρα 3 και 6 της παρούσας,
- Τον ορισμό εκπροσώπου του, με τον αναπληρωτή του στην Επιτροπή Παρακολούθησης της παρούσας σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 6 αυτής,
- Από κοινού με τον Φορέα Υλοποίησης να συμβάλλει στη διάχυση του έργου εν συνόλω καθώς και των επιμέρους δράσεων που προβλέπονται στο μέτρο και στο βαθμό που δύναται,

- Να διευκολύνει να παρέχει στο Φορέα Υλοποίησης στοιχεία/πληροφορίες που έχει στη διάθεσή του και που μπορούν να συνδράμουν στην υλοποίηση του έργου,
- Να συμβάλλει στη τήρηση του χρονοδιαγράμματος της παρούσας Προγραμματικής Σύμβασης αναφορικά με θέματα αρμοδιότητάς του,

Η Περιφέρεια Κρήτης, ως Φορέας Υλοποίησης αναλαμβάνει:

- ✖ Τη διενέργεια διαδικασιών ανάθεσης και σύναψης των σχετικών συμβάσεων σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία Δημοσίων Συμβάσεων,
- ✖ Τη διαχείριση και παρακολούθηση της υλοποίησης του έργου,
- ✖ Τον ορισμό εκπροσώπου της με τον αναπληρωτή του στην Επιτροπή παρακολούθησης της Σύμβασης σύμφωνα με το άρθρο 6 αυτής,
- ✖ Την παρακολούθηση των χρηματορροών και εκτέλεση πληρωμών σε βάρος του προϋπολογισμού του έργου,
- ✖ Την ολοκλήρωση του τμήματος του έργου που της αναλογεί, σε πλήρη λειτουργία, με πλήρη τεχνική και οικονομική τεκμηρίωση,
- ✖ Διενέργεια αυτοψίας για τη χωρική καταγραφή των αποβλήτων με τη χρήση πλωτού σκάφους.
- ✖ Διενέργεια και ολοκλήρωση εργασιών αναφορικά με τη συγκέντρωση αποβλήτων,
- ✖ Θαλάσσια μεταφορά μη οργανικών αποβλήτων από τη νήσο προς τον λιμένα Ιεράπετρας μέσω πλωτού σκάφους,
- ✖ Να ελέγχει ποιοτικά και ποσοτικά τα παραδοτέα και να τα παραλαμβάνει βάσει των σχετικών συμβάσεων.
- ✖ Δεσμεύεται να συμβάλλει στην προβολή και στη διάχυση του έργου.

Δεν έχει διενεργηθεί ακόμα διακήρυξη για την ανάθεση και σύναψη της απαραίτητης σύμβασης προκείμενου να υλοποιηθεί το προαναφερόμενο έργο, παρά τη σοβαρότητα και το επείγον του θέματος.

3.1.3.2 Απομάκρυνση χημικών τουαλετών και κάδων από το νησί

Η Επιτροπή, διαπιστώνοντας ότι σύμφωνα με το ΑΔΑ:ΨΠΤ5ΩΡ8-ΙΕΘ-8/5/2025 (ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΣΟΔΩΝ από 01/01/2025 έως 30/04/2025) ο Δήμος Ιεράπετρας διαθέτει περίσσειμα 20.000 ευρώ από τα ανταποδοτικά τέλη που εισπράχθηκαν για το νησί, ζήτησε από τους συλλόγους ΔΕΛΦΙΝΙ και ΚΟΚΚΙΝΕΛΛΑ να θέσουν το θέμα της διάθεσης του ποσού για την απομάκρυνση των χημικών τουαλετών και κάδων, και όσων επιπλέον αποβλήτων γίνεται από το νησί, στον Δήμαρχο. Το αίτημα έγινε αποδεκτό. Λίγο πριν τη 17 συνεδρίαση απομακρύνθηκαν οι τουαλέτες, παραμένουν ωστόσο οι κάδοι οι οποίοι είναι γεμάτοι σκουπίδια.

3.1.4. Παράνομες δραστηριότητες στη Χρυσή

Η Επιτροπή συνέχισε και αυτήν τη χρονιά να ενημερώνει τις υπηρεσίες για όσες παραβιάσεις των όρων της Απόφασης της Γραμματέως έπεφταν στην αντίληψή της. Το καλοκαίρι του 2025 ήταν η πρώτη φορά από την έναρξη ισχύος της ΚΥΑ που, πέρα από τις μόνιμες παραβάσεις (μηχανοκίνητο μέσο στο νησί, κίνηση επισκεπτών εντός της απαγορευμένης περιοχής), καταγράφηκαν σκηνές και παραπήγματα στο νησί. Δυστυχώς, η παραβατικότητα ενθαρρύνεται από το γεγονός ότι δεν ασκείται έλεγχος στην προστατευόμενη περιοχή. Ενισχύεται και από το γεγονός ότι η ισχύς της ΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/79116/2511-ΦΕΚ 617 Δ'/17-09-2021 λήγει στις 17 Σεπτ. 2025.